

אשדות

עלון אשדות יעקב איחוד

עלון מס' 1580, 17/06/2022, סיון תשפ"ב

לי צאלון ניגן, ניגן על סערות...

פתיח

השבוע נשמתי לרווחה אחרי שראיתי, שמעתי ואפילו הרחתי את צקצוקם של הממתקים (שילוב של ממטרה ומתז) ואכן, אט אט, מהשקיה להשקיה, הדשא הצהוב מתחיל להוריק (בניגוד לתאוריית הסוס מן העלון שעבר) וטוב שכך. חג הביכורים הפתיע השנה לטובה אחרי שנתיים די מינוריות. הרקדנים פיזו, השריינים זימרו, עגלות התינוקות נעו בקצב הגיאז וחבילות הקש, שהפכו לבאלות, שיוו לארוע ממלכתיות מכובדת; ורק חבל שאחד מטרקטורי הענק של הגד"ש לא עמד במתח וסרב להתניע...

כדי לייצר מסורת של חידושים משנה לשנה, ולא לקפוא על השמרים, אני ממליץ (מאיה תרשמי...) לשנה הבאה לארגן בשבועות, או למחרת עם פתיחת הבריכה, תחרות משיכת חבל נושאת פרסים (קיבוץ נגד הרחבה, נוער נגד נערים, איחוד נגד מאוחד, בנות נגד בנים. תאמינו לי מנסיון - זה עובד פגז).

אני שוב חוזר ומצר בפומבי, על כך שחלק מפרנסינו ופרנסותינו, כלומר אלה שנבחרו כדי לנהל אותנו, ואני מבסס זאת על סמך התרשמות בלבד, אינם קוראים בקביעות את עלון אשדות. אני לא אומר זאת חלילה משום שאני נמנה על עורכיו של התלת שבועון, זה ממש לא חשוב, אלא בגלל שלטעמי ואני אומר זאת בצניעות המתבקשת- העלון משקף הלכי רוח מסוימים שלא כתובים בשום פרוטוקול, אז מי מכם (או מכן) שחשבה לו ההיסטוריה של אשדות כמנוף להבנת ההווה וכחומר מחשבה לקראת עתיד טוב יותר, טוב יעשה עם יעלעל מעת לעת בבטאונה הרשמי של אשדות.

שיהיה לנו קיץ שפוי ושאסמינו הוירטואליים ימלאו בר.

שבוע טוב!

אבנר

טורת רבות

הכוריאוגרפיות שלנו: **מייגן שילדס, אוולין יוסוב ושיר מנטל** שבנו את הריקודים היפים.

אפרת ירום, גלי אלתר, גל מלמוד, נרי בן פורת, דובי שושני, אלון אורבך על בנייה ועזרה בבניית התפאורה הייחודית שהיתה לנו בחג.

למור פונדק על עזרה מקצועית ונעימה כל כך בהכנת זרי הראש.

תודה ענקית לבני הנוער: יוחאי שוחט, אור ספיבק, עודד רוה, תום אלתר, אורן חזן שנרתמו וסייעו כל הזמן!!! גם בבנייה בהקמה, גם בחשיבה, גם בחיסול ותמיד עם אנרגיה טובה והרבה רצון לעזור ולקחת חלק!

יחד איתם סייעו לנו כל כך: רז גל, ירון חזן, רועי בר נוף, עומרי מנטל, אסף קליין, והילדים המדהימים שהגיעו עם הוריהם: עוז ודור קליין, אגם אלתר, עידן גל. תודה!!

סוף בעמוד הבא

אני מסכמת את ארועי חג השבועות בתחושה מאד טובה.

הרבה תודות ומילים חמות הגיעו אלינו – לצוות חג השבועות ואלי, במהלכו ועם סיומו של החג.

משהו חגיגי ונעים מאד היה בחג הזה- אולי בזכות כמות הקהל הגדולה שהיתה בערב החג, אולי בזכות המיקום המוצלח והמוצלל של הבמה, אולי הצבע הלבן ששלט נתן תחושה נעימה כל כך, אולי התפאורה היפה, אולי הריקודים, המוזיקה, אולי המשתתפים שעלו לבמה: הילדים, הנערים, החקלאים, הקריינים, הביכורים, ואולי הכל יחד.....

לא מעט אנשים/צוותים השתתפו ולקחו חלק בהפקת החג,

לא מעט אנשים/צוותים סייעו הן ברמה נקודתית והן ברמה רחבה יותר החלטות רבות התקבלו תוך כדי תנועה כל הזמן. חשיבה היתה בפרטים הקטנים ובוודאי שבגדולים.

זה המקום וזו ההזדמנות להודות לכל מי שסייע בכל שלב בחג הזה:

לצוות החשיבה: גל מלמוד, מור פונדק, לימור לוי, אפרת ירום, רועי לנדאו, אלעד סממה, גלי אלתר, נועם שוחט. כל אחד לקח על עצמו "מיני פרויקט" והתקדם איתו בצורה כל כך נעימה ומסורה.

הקריינים שלנו: דודו ירדן ועופרי פונדק ובנוסף שאול אלתר שהקריאו בנועם ובמקצועיות כל אחד את המקטע שלו.

טורת רבות – סוף

זכות ראשונים

– מתוך מעריב 2.12.71 על עלוני קיבוצים.

'לא מכבר נערך יום עיון לעורכי עלונים בקיבוצי האיחוד. באותו מעמד נמסר, כי מתוך 55 קיבוצים באיחוד הקבוצות והקיבוצים, מופיעים עלונים ב-53. נתונים אחרים על 'עיתונות הקיבוצים': -

העלון הוותיק ביותר הופיע לראשונה ב- 1925. זהו עלונו של קיבוץ אשדות-יעקב.

ב-15 קיבוצים עורך העלון הוא קבוע – ב-38 אחרים מתחלף תפקיד העורך. שליש מבין העוסקים בעריכה – נשים! ב-24 קיבוצים נערך העלון ע"י מערכת: ב-29 אין מערכת כלל.

ב-16 קיבוצים מתערבים המזכירות, או מוסד אחר בעריכת העלון. 35 עורכים פטורים מ'תענוג' זה. העלון משמש ככלי ביטוי אינפורמטיבי בלבד ב-9 קיבוצים, ואילו ב-42 קיבוצים הוא חורג מעבר לתחום המידע. 20 עלונים מופיעים אחת לשבועיים, 14 – מדי חודש ויותר, 11 – מדי שבוע, ו-7 כדי שלושה שבועות.

פורסם בעלון אשדות בשנת 1975

תודה גם לאוהן ראובני שנמצא שם תמיד – לכל עזרה! כל הזמן! ולצוות התאילנדים של המטעים. תודה רבה!

תודה לאביגדור שורץ על תמונות משפחתיות יפות ומרעננות, לנועם שוחט על הגברה, תודה לכל הרקדנים והרקדניות, לכל הקריינים והקרייניות, לילדי הגנים ולילדי בית הספר ולכל מי שלקח חלק כזה או אחר בהפקת החג.

תודה לענבר אלתר – שנמצא שם בשבילי כל הזמן לכל עזרה!

תודה רבה לשלומי קיפר, לדרור ניב, ולכל מי שסייע.

ולמחרת, בבריכה

כיבוד קייצי בבריכה

כנראה באמת, שכל זה.... יחד...גרם למשהו החגיגי והנעים שהיה בחג השבועות.

מאיה אלתר

ארכיון אשדות יעקב איחוד

- ד. בדיקת האורות, הדיר, הרפתות, מחסנים, המוסך, המכוניות, האינקובטור.
- ה. סיור ברחוב האפרוחים מסביב ללולים עד לשער בית החרושת.
- ו. פגישה עם השומר מס' 3, וממשיכים יחד בסיור דרך שכונת הצריפים על לבית הספר.
- ז. סיור בקו הצפוני והדלקת האורות במרפסות בתי הילדים ובשיכון ילדי בית הספר.
- ח. סיור בקו המערבי לפגישה עם שומר מס' 1.
- ט. סיור משותף מסביב לרפתות.
- י. פגישה עם שומר מס' 2 במפגש.
- יא. סיור משותף על לרחוב האפרוחים.
- יב. ביקור באינקובטור, המוסך, בית החרושת.
- יג. פגישה עם שומר מס' 3, נשאר במקומו. (שומר מס' 3 יוצא לסיור צפונה).
- יד. סיור בכביש, במחסנים, באורווה. החלפת שומר מס' 1 לאוכל. שעה 2300.
- טו. ביקור באינקובטור וסיור דרך רחוב האפרוחים על לבית החרושת. ארוחה.
- טז. סיור במרכז. פגישה עם השומרות.
- יז. פגישה עם שומר מס' 2. נשאר בקו. (שומר מס' 2 יוצא לסיור מזרחה).
- יח. ביקור באינקובטור. סיור בקו המזרחי צפונה למרכז. האכלת הבהמות. הארת הלולים.
- יט. פגישה עם שומר מס' 1. החלפתו (קבלת הנשק) וסיור: בשכונה המערבית, המרכז והשכונה המזרחית.

סוף בעמוד הבא

הוראות לשמירה בחצר

אפשר בקלות לכתוב ספר על השמירה באשדות. אפשר לכתוב על שמירת הלילה בבתי הילדים, בשער או בחצר, על הקולות שהשומרים והשומרות שמעו וכיוצא באלו. השמירה היתה בעבר חלק מתהליך הגדילה, ההתבגרות וההזדקנות בקיבוץ.

להלן קובץ שמצאתי לאחרונה שיתכן ו"יעיר" את זיכרונם של שומרי אשדות לדורותיהם. מכיוון שלא מופיע תאריך בקובץ, קשה לקבוע אם הוראות אלה נכתבו לפני הפילוג או אחריו.

- הקובץ מורכב מארבעה דפים של "הוראות שמירה בחצר": 1. לשומר המבקר; 2. לשומר בקו מס' 1 (המערבי); 3. לשומר בקו מס' 2 (הדרומי); 4. לשומר בקו מס' 3 (המזרחי). להלן פירוט של ההוראות "לשומר המבקר". המילה "פיטוריו" בסעיף כ' היא לא טעות:
- א. זמן היציאה שעה 2100.
- ב. פגישה עם השומר מס' 1.
- ג. הוצאת נשק, רישום ביומן, קביעת סדרי השמירה.

ארכיון אשדות - המשך...

- כ. פגישה עם שומר מס' 2. פיטוריו (קבלת הנשק). שעה 0300.
- כא. סיור ברחוב האפרוחים, האינקובטור, הצריפים במזרח, בתי-חמר והמרכז.
- כב. פגישה עם שומר מס' 1 בשכונה המערבית, במפגש.
- כג. ביקור באינקובטור, האורווה ופתיחת השערים.
- כד. קבלת הנשק. רישום ביומן.
- כה. גמר השמירה בשעה

שבת שלום,

שאל ינאי

ארכיון אשדות יעקב איחוד

טברקה	עטיל	30.6.1937	כ"א תמוז תרצ"ז
אופין	אהרון	6.6.1938	ז' סיון תרצ"ח
קופל	יעקב	25.6.1939	ח' תמוז תרצ"ט
רמשניצקי	בוריה	11.6.1945	ל' סיון תש"ה
ורוצלבסקי	גולדה	7.6.1946	ח' סיון תש"ו
זמנסקי	הסיה	20.6.1947	ב' תמוז תש"ז
מהרש"ק	ישראל	15.6.1948	ח' סיון תש"ח
ענבי	טובה	17.6.1948	י' סיון תש"ח
אברישמי	יוסף	17.6.1950	ב' תמוז, תש"י
ניסני	משה	17.6.1950	ב' תמוז תש"י
גור	יוחאי	11.6.1951	ז' סיון תשי"א
עמלי	מרי	2.6.1959	כ"ה אייר תשי"ט
חדש	מנחם	13.6.1960	י"ח סיון תש"ך
קורן	יוחאי	5.6.1967	כ"ז אייר תשכ"ז
אורן	בארי	6.6.1967	כ"ז אייר תשכ"ז
לוי	חנן	27.6.1967	י"ט סיון תשכ"ז
טרויס	חיים	4.6.1968	ח' סיון תשכ"ח
בן-יהודה	אברהם	12.6.1968	ט"ז סיון תשכ"ח
עודד	אליהו	18.6.1970	י"ד סיון תש"ל
דר	יגאל	12.6.1977	כ"ט סיון תשל"ד
דובי	ציפורה	12.6.1983	א' תמוז תשמ"ג
כהן	גרטרוד	27.6.1987	ל' סיון תשמ"ג
זאבי	יהודית	7.6.1989	ד' סיון תשמ"ט
שימרון	אליהו	4.6.1992	ג' סיון תשנ"ב
בוכשטיין	יוסף	15.6.1994	ו' תמוז תשנ"ד
בעבור	דבורה	18.6.1994	ט' תמוז תשנ"ד
גת	יהודית	20.6.1995	כ"ב סיון תשנ"ה
דיין	אלה	25.6.1995	כ"ז סיון תשנ"ה
פלדמן	עבריה	2.6.1998	ח' סיון תשנ"ח
גפני	חייצ'ו	1.6.2004	י"ב סיון תסס"ד
שרון	גיטה	28.6.2007	י"ב תמוז תשס"א

פרטים על כל אחד מהנפטרים ניתן לקרוא באתר ההנצחה של אשדות איחוד באינטרנט

מי מוקיר את האיש שבקיר

חול מיוחד), ובחלק התחתון כבר ניתן כבר לראות מספר ריבועים שעברו מתיחת פנים.

אנשי השימור בעבודה, אילן משמאל

כיצד גוייס הכסף?

ישראל: באמצעות חברי אשדות ועוזביה, הצלחנו לגייס סכום צנוע של כ-80 אש"ח, לכך נוספו 50 אש"ח מטעם הנהלת אשדות. מוסד "יד בן-צבי" (גוף עתיר אמצעים העוסק בין השאר במחקר של תולדות ארץ ישראל) נתן 'אור ירוק' להמשך התהליך, מתוך מחשבה שכל יצירותיו של אריק באשדות, תהפוכנה למיזם תיירותי. השלב הבא בתהליך יהיה טיפול בהשחרה הפטרייתית שנוצרה בעיקר בחלק העליון של הקיר - תוצאה של רטיבות ארוכת שנים, ולאחר שההשחרה תוסר באמצעות חומרים כימיים, ייבנה גגון דק שינקז את המים והלחות וימנע את חידוש הפעילות הפטרייתית.

אילן מתרשם שהעבודה היסודית של אריק, והשימוש המושכל בחומרים נכונים, היא הסיבה שגם אחרי למעלה מ-60 שנה בתנאים הקיצוניים עמק הירדן, לא איבד הקיר את ייחודו והגוון המקורי נשמר. ישראל מדגיש את תמיכה של הנהלת אשדות ובעיקר של עינת אפשטיין שרואה לנגד עיניה את הערך ההיסטורי של המקום.

סוף בעמוד הבא

אין אחד שלא חולף לפחות פעמיים ביום ליד הקיר הכי יפה והכי מיוחד של אשדות, ומגלה בו בכל פעם פן חדש, זוית אחרת. 'בית קרפי' קרוי על שמו של זאב קרפ, ממייסדיה ומנהיגיה של אשדות, אביהם של לייזר ז"ל ומיה, תיבדל לחיים ארוכים, אך מה שמיוחד באמת את הבית ממבנים אחרים בני תקופתו, ואשר הפך אותו לאייקון קיבוצי נטול חיקוי, היא עבודת הסגרפיטו שחקוקה בחזית שנוצרה ביד אומן מקורי וייחודי - אריק קורן ז"ל - בנם הבכור של פסיה וגרשון ז"ל, שהטביע את חותמו על התרבות הישראלית ויצירותיו פרוסות מאשדות יעקב, דרך בית הצנחן במעגן, מגדל השעון ביפו ועד בית הכנסת המרכזי של קזבלנקה. בימים אלה, לאחר מסע מפרך של גיוס כספים, החל תהליך השימור של הקיר שאמור להמשך כחודש ימים. על ישראל ברקאי, שזה מקרוב חגג 80 והבריא בדרך נס ממחלה קשה, אומרים "איש שנוי במחלקות", "עיקש כמו לופיו" ועוד כינויים, אבל בינינו, בלעדי אמונתו ונחישותו של ישראל, הקיר שמייצג את אשדות היפה והתמימה של פעם, כבר היה בתהליך התפוררות מתקדם.

אשר לעבודה שמתבצעת בימים אלה: מי שאמון על שימור המעטפת החיצונית של הקיר הוא קבלן בשם פאדי שעבודתו אמורה לחזק את הקורות הצדדיות התומכות, ולהגן עליהן מפני שיני הזמן, בין השאר, באמצעות הזרקת חומרים שיגנו על הברזל בן ה-63 מפני קורוזיה. לשם כך ניבנו פיגומים משני צידי הקיר והעבודה קרובה לסיום. כעת מתחילה עבודת השימור הסיזיפית של הקיר (כולל טיפול בסדקים) שתימשך כשבוע ימים, באמצעות בעל מקצוע בתחום השימור העונה לשם אילן, ואומנים נוספים שמסייעים בידו מעת לעת. אילן מתגורר בחדר ששכר אצל רוחליה אמיתי ועובד בשעות הפחות חמות. מי שמלווה אותו הוא דני שיפר, אומן בזכות עצמו, שנרתם למשימה החשובה במלוא המרץ. גם שאול ינאי, הדעתן והיסודי, עוקב, מלווה ומתעד. לצורך עבודת השימור, נעזר אילן בחומרים וצבעים מיוחדים (כולל

מי מוקיר את האיש שבקיר - סוף

סגראפיטו באיטלקית, **Sgraffito**: הגייה מדויקת: **זֶגְרָפִּיטוֹ** (היא טכניקה של ציור על גבי קירות. הפירוש המילולי של המילה הוא "מגורד בעומק").

טכניקה: בבסיסו של הסגראפיטו עומד ציפוי הקיר בשתי שכבות או יותר של טיח. הקיר מטוּחַ בשכבות בצבעים שונים. **בטרם התייבשות הטיח**, מתבצע הציור על ידי גירוד או חריצת הטיח, המביאים לחשיפתן מחדש של השכבות העמוקות יותר, שלהן צבע שונה.

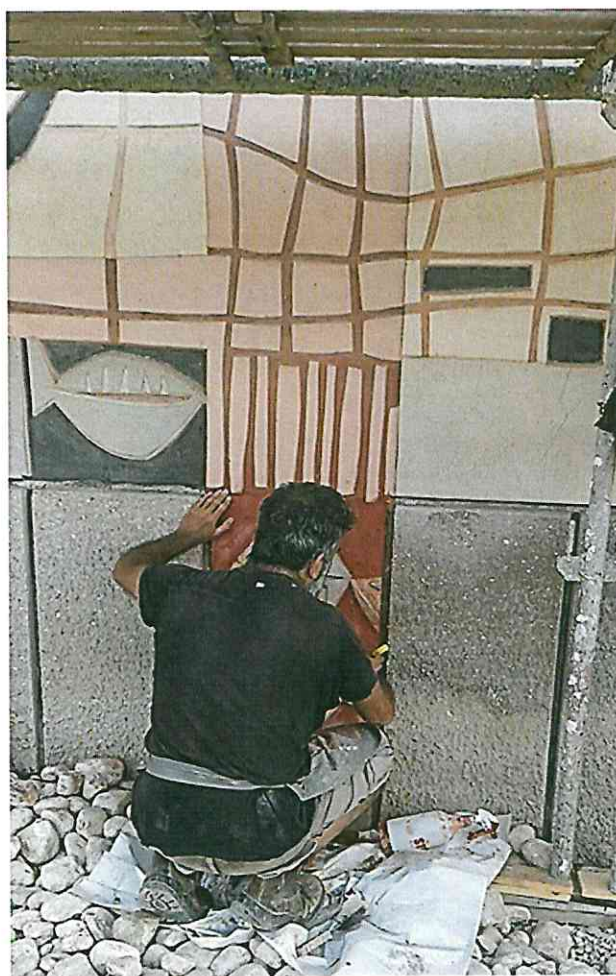
(מתוך ויקיפדיה)

האם לאחר סיום העבודות הקיר יראה שונה?

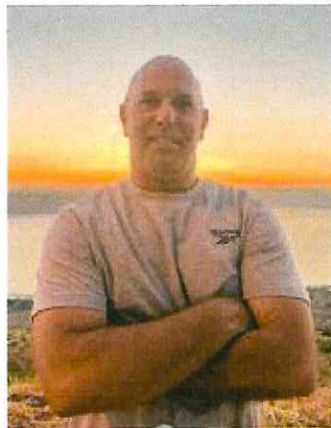
ישראל: הערך המוסף של העבודה הוא שתהליך הבלייה נעצר. אתה לא תראה סדקים והקיר לא יתפרק. בסיום העבודות, וכדי להכשיר את הלבבות, אנו מתכננים, בהפקתה של מאיה אלתר, לערוך ערב הוקרה מכובד כדי לברך על המוגמר.

אבנרון

חינוך במשבר

לתפישתו. אני מאד מתנגד לקו האידאולוגי שהוא מוביל. תאגיד החינוך איננו רק של ההורים, אלא קודם כל של הקהילות ובאחריותן. אם מערכת החינוך תקרוס (כלל לא תרחיש דמיוני) עלולות להיות מכך השלכות הרסניות, ויסבלו מזה לא רק ההורים, אלא כלל התושבים בשתי קהילות. חייב לומר לשם ההגינות, שיו"ר האגודה של המאוחד (יניב אברהם) הרבה יותר מעורב ושותף של אמת. אני סבור שגם המועצה חייבת להיות יותר מעורבת ומורגשת. כרגע אין כמעט קשר למועצה, לפחות לא לחינוך החברתי.

חומר שלם

מה חלוקת התפקידים בין תאגיד החינוך למועצת החינוך?

בהגדרה, מנהלת תאגיד החינוך אחראית על השוטף בעוד מועצת החינוך הוולנטרית, שהם נבחרו הציבור, אמורה להתוות אסטרטגיה, לאשר תקציבים וכלכלה. מכורח המציאות נוצר מצב שמועצת החינוך עוסקת בעיקר בשוטף ואנשיה נכנסים לעתים קרובות תחת האלונקה, למרות שאין זה מתפקידם. אני חושב שהמערכת חייבת רפורמה מקיפה שתתאים יותר לצרכי ההורים והקהילה. בשביל זה נכנסתי לתפקיד. אבל לפני הרפורמה (שתהיה בשיתוף ההורים והקהילה) חייבים קודם לחזק ולייצב את המערכת.

המשך בעמוד הבא

חומר שלם, שנה וחצי יו"ר מועצת החינוך של תאגיד החינוך (נבחר מתוך שני מועמדים אחרי שהחליף את גדי נחום) בא לתפקיד מתוך גישה חינוכית ערכית. המוטו שלי ושל הצוות המצוין שעובד איתי על טהרת ההתנדבות, זה לפתח ולקדם את מערכת החינוך. לא באנו לפקח או לבקר, הוא מדגיש.

מערכת החינוך בישראל נמצאת לאחרונה במשבר עמוק של מחסור בכח אדם, בעיקר בשל תנאי העסקה לא אטרקטיביים וסביבת עבודה קשה (בין היתר, מעורבות והתערבות הורים). מצבו של החינוך החברתי גרוע עוד הרבה יותר כיוון שכמעט ואיננו נתמך ע"י המדינה או השלטון המקומי (מועצה). המשבר לא פסח עלינו, ואנו מתמודדים ביום עם קשיים גדולים מאד בקליטת כח אדם מתאים.

לצערי, ההרגשה שלנו (מועצת החינוך) היא שאנחנו לבד במערכה. אגודות הישובים תומכות בתאגיד החינוך במעט מאד כסף יחסית לתקציב השנתי. מעבר לכך, מתקבלות בועד האגודה של האיחוד החלטות חד צדדיות הנוגעות לתאגיד החינוך, ללא שיתוף של מועצת החינוך, לדוגמא: הוספת שכר למנהלת הקהילה ותאגיד החינוך מכספי התאגיד ללא שיחה איתנו (אפילו ללא הגדרה של הגדלת אחוזי משרה...), שיפוץ נהרא ללא שיח עם מערכת החינוך והבנת צרכיו (כן, גם למערכת החינוך ישנם צרכים, לא רק לעסק כלכלי), אי הסכמה להוסיף למאציינג של בניית הגן החדש 20,000 ₪ שירדו מתאגיד החינוך ועוד. דוגמא נוספת שלדעתי מבטאת את חוסר שיתוף הפעולה היא הסרוב לבקשה שלי להיות שותף לבחירת מנהל הקהילה של האיחוד כיוון שהוא גם מנהל תאגיד החינוך.

לתפישתי, המשפט "חינוך בונה קהילה בונה חינוך" איננו קלישאה, אלא תפישת עולם. אני עוסק בזה רבות גם בחיים המקצועיים שלי כמנהל מחלקת שותפויות והתערבויות במרכז ק.מ.ה - מכללת אורנים. לצערי, אינני מרגיש שזה מתיישב עם האגידה של יו"ר האגודה. חייב לומר שאין לי ברמה האישית דבר כנגד ניב ליש. אני בטוח שהוא פועל מתוך יושרה אישית וערכית הנכונה

חינוך במשבר - המשך

תגובת ניב ליש – יו"ר מתיישבי אשדות יעקב איחוד – אגודה קהילתית וועד מקומי אשדות יעקב איחוד

כבר בתחילה אבקש להבהיר כי תומר לא פנה אלי אישית ולא שוחח איתי אף לא פעם אחת בענייני החינוך. חבל, אבל על כך הוא יכול לבוא בטענות רק לעצמו. לא סירבתי ואיני דוחה אף אחד שפונה אלי ובוודאי לא הייתי דוחה פנייה של יו"ר מועצת חינוך, לו רק הייתה נעשית.

רקע הכרחי לידיעה

תאגיד החינוך הוא אגודה שיתופית לחינוך שהחברים בה הן שתי האגודות הקהילתיות באיחוד ובמאוחד בשנת 2017. מטרות האגודה הן:

1. ארגון וניהול מערכת חינוך ומתן שירותי חינוך ביישוב אשדות יעקב, הכולל את הקיבוצים אשדות יעקב איחוד ואשדות יעקב מאוחד.

2. לפעול בכל דרך ולעסוק בכל עסק לתועלת מערכת החינוך.

האגודה הוקמה על בסיס הסכם קודם שנחתם ב- 2015 בין 4 גורמים – אגש"ח (קיבוץ) אשדות איחוד, אגש"ח (קיבוץ) אשדות מאוחד, אגודה קהילתית מתיישבי אשדות איחוד, אגודה קהילתית מתיישבי אשדות מאוחד.

עפ"י הסכם זה, מנהל/ת התאגיד יהיה מנהל/ת הקהילה של אגודה קהילתית מתיישבי אשדות איחוד.

בהסכם נקבע כי מנהל הקהילה של אשדות איחוד יהיה המנהל הישיר של מנהלי המערכת ויו"ר ההנהלה הפעילה שתורכב ממנהלי הקהילה של אשדות איחוד ומאוחד וממנהלי המערכת (אשדוטף והחינוך החברתי).

בנוסף, נקבע בהסכם זה כי "תוקם מועצת חינוך אשר תייצג את האינטרסים של כלל

המשך בעמוד הבא

מה תגובות ההורים?

ניתן להרגיש, ולאחרונה זה מחריף, חוסר שביעות רצון מהמערכת (לפחות מחלקה). ישנן מסגרות באשדוטף ובחינוך החברתי שעובדות מצויין, וישנן מסגרות פחות חזקות. זה נובע בעיקר ממחסור חמור בכח אדם מתאים. אני בהחלט מבין את התסכול של ההורים והדרישה שלהם למערכת יציבה וטובה יותר. יש הרבה חוסר הבנה והיכרות של ההורים עם המערכת. תאגיד החינוך הוא של ההורים והקהילות וכולנו שותפים לטוב ולרע. לרוב, מערכות החינוך הבלתי פורמאליות שייכות למועצות, עיריות או גופים פרטיים למטרות רווח. כאן זה שונה, זה שלנו ללא כמעט עזרה מהמדינה או המועצה. בקרוב נקיים מפגשי שיתוף עם הקהילה כדי לחדד את הנושא ולחבר את התושבים וההורים למערכת חינוך.

מה מחזיק אותך בתפקיד למרות הקשיים שציינת?

יש לי ים של עבודה משלי, ומה שמחזיק אותי/אותנו בתפקיד, זו האחריות והאמונה במה שאנחנו עושים. לצערי תושבים אינם נוטים לקחת על עצמם תפקידים התנדבותיים בקהילה. חברי מועצת החינוך פועלים באמת מתוך תחושת שליחות ואחריות חברתית. למרות הכל, אני עדיין אופטימי כיוון שנכנסו לאחרונה למערכת שתי בעלות תפקיד מצויינות (אורית- מנהלת התאגיד ומורן מנהלת החינוך החברתי). בשבוע הבא עומדת להתקיים ישיבה עם הוועדים של הקהילות, במטרה לשלב ידיים ולמצוא דרך משותפת ולא כדי לריב ולהטיח האשמות. מקווה שהמהלך הזה יביא לחיזוק המערכת ולהגדלת היכולת שלנו לבצע שינויים ארגוניים מתאימים התלויים במשאבים.

חינוך במשבר - המשך

השותפים במערכת (שהם הצדדים להסכם זה) ותהא הגוף הממונה על ההנהלה הפעילה של המערכת."

אגב, בהסכם נקבע כי "יו"ר המועצה ימונה בהסכמה בין מנהלי הקהילות, באישור ועדי ההנהלה של האגודות השיתופיות".

עוד עובדה לידיעה – בעת הקמת התאגיד הוחלט ע"י הצדדים להסכם (אגש"חיס ואגודות קהילתיות) שהתאגיד ישלם לאגודה הקהילתית אשדות איחוד עבור זמן הניהול של מנהל התאגיד (מנהל הקהילה של אשדות איחוד) סך של 2,000 ₪ בחודש.

באותו זמן, עבד מנהל הקהילה – גלעד גורן, בהיקף משרה של יומיים בשבוע.

במהלך השנים שחלפו, התברר כי זמן הניהול שנדרש למנהל התאגיד לניהול המערכת המורכבת של תאגיד החינוך, גדול הרבה ממה שנראה בתחילה ויש הכרח להגדיל את זמינות מנהל/ת התאגיד לצורך ניהול התאגיד.

כתוצאה מכך ומתוך הכרה בחשיבות החינוך לקהילה ובחיוניות ניהול מיטבי של התאגיד, הוחלט ע"י ועד ההנהלה של האגודה הקהילתית אשדות איחוד, באישור האסיפה (במסגרת הליך איתור ובחירת מנהלת הקהילה) ובשיתוף והסכמת מנהל הקהילה/מזכיר אשדות מאוחד, להגדיל את היקף המשרה של מנהלת הקהילה מ- 40% ל- 80% - 4 ימים בשבוע.

פועל יוצא מכך היה הגדלת התשלום של התאגיד עבור זמן ומשאבי הניהול של התאגיד ע"י מנהלת התאגיד – מנהלת הקהילה של האיחוד.

גם על כך הוסכם עם מנהל הקהילה/ מזכיר אשדות מאוחד.

התייחסות לדברים נוספים בראיון עם תומר:

1. עפ"י הסכם הקמת התאגיד, מועצת החינוך אינה צד להחלטה זו ולא נדרשת הסכמה מצידה, בדיוק כפי שהיה כאשר נקבע היקף עבודת המנהלת והסכום הקודם הנמוך יותר.

2. כבר בתחילת הליך בחירת מנהלת הקהילה החדשה, נקבע ע"י ועד ההנהלה וצוות האיתור מטעמה, שיינתן דגש על ניסיון ויכולות ניהול של מערכות חינוך ובהתאם לכך, בין היתר, הועדפה מועמדותה של אורית מור חיים שניהלה מערכות כאלו בעברה. ועד ההנהלה בחר לצוות האיתור כנציגי ציבור את חברי מתיישבי אשדות איחוד - רונית איתן שניהלה בעבר את החינוך באשדות ואת ירון קמרינסקי – מנהל החינוך במועצה אזורית גולן ולא את תומר שעלול להיות בניגוד עניינים במסגרת ניהול תאגיד החינוך.

3. כל ההחלטות של ועד ההנהלה מתקבלות ברוב קולות של חברי ועד ההנהלה ולא בלעדית חבל שתומר בחר, לדבריו, לפרש דברים מסויימים במקום להיפגש איתי ולדבר פנים אל פנים. יתכן שדברים היו מתבהרים לו ומן הסתם גם לי. המבנה התאגידי עליו הוחלט ע"י שתי האגודות הקהילתיות והאגש"חיס, הפריד את מערכות החינוך ממסגרות האגודות, ע"י הקמת תאגיד החינוך.

הדבר נעשה באישור האסיפות של 4 האגודות, מתוך כוונה שהחינוך ינוהל באופן עצמאי, בליווי פורום הורים שישפיע על התכנים והתפיסות החינוכיות ולא ע"י האגודות הקהילתיות. לא מדובר באגינדה פרטית שלי או של כל אחד אחר.

4. בהסכם בין האגודות נקבע שכל אחת מהאגודות הקהילתיות תעביר מידי שנה סכום כספי שמבוסס על מכפלת מספר הילדים בכל אגודה, בכל שנה. אסיפות האגודות הקהילתיות יכולות להחליט אחרת, אבל הסכומים תלויים במסגרת התקציב הכללי שלהן, הנובע מגובה מס הקהילה שמשלמים חברי האגודות הקהילתיות ואינו בלתי מוגבל או נתון להחלטת יו"ר או ועד הנהלה.

5. תוספת מימון להקמת גן חדש – ועד ההנהלה מתיישבי אשדות איחוד **לקח על**

סוף בעמוד הבא

חינוך במשבר - המשך

10. ועד ההנהלה של האגודה הקהילתי (שהיו"ר וכל חבריו פועלים אף הם בהתנדבות מלאה) ביחד עם אורית – מנהלת הקהילה, מתמודדים עם צרכים כספיים-תקציביים גדלים והולכים, כגון עלויות גבוהות מהתכנון המקורי להפעלת בריכת השחייה, שדרוג תשתיות, השקעות בהחלפת גגות במבני חינוך, התייקרויות בהוצאות שוטפות לתרבות ועוד, במסגרת מאמץ להמשיך ולקיים את כל השירותים הקהילתיים, ללא העלאה נוספת של מס הקהילה.

לסיכום – הניסיון להציג את ועד ההנהלה ואותי כמי שעומד בראשו, כאילו אנחנו מתנגדים לחינוך ופועלים לפגיעה בו ובמערכת החינוך כולה, אינו תואם את המציאות.

לאורך שנים רואה ועד ההנהלה, כמו גם הקהילה כולה, את החינוך כנדבך מרכזי בבינוי הקהילה ופעל להקמת התאגיד, הבראתו מבחינה כלכלית והיה שותף להתמודדות עם אתגרי החינוך השונים.

הוועד ואני כיו"ר, נמשיך ביחד עם מנהלת הקהילה, גם במסגרת תפקידה כמנהלת תאגיד החינוך, נמשיך לפעול לקידום החינוך בקהילה ויציבותו של תאגיד החינוך וסיפוק צרכיו, במסגרת התקציב, באחריות כלפי הקהילה וחבריה.

גם כעת, תומר מוזמן להיפגש, לשוחח ולברר את טענותיו והשגותיו, כיו"ר מועצת החינוך וכחבר האגודה.

כל פנייה מתקבלת ותתקבל ברצון.

ניב ליש

6. **עצמו להשיג מימון בגובה 80,000 ₪** לצורך השתתפות בעלויות הקמת הגן החדש. סכום זה אינו שולי ובלתי רגיל במסגרת תקציב האגודה ולמרות זאת, החליט הוועד לעשות את זה, מתוך הכרה בחשיבות החינוך בכלל והקמת גן חדש בפרט.

כאשר המועצה האזורית הודיעה במפתיע ובלתי מוסבר כי יידרשו עוד 20,000 ₪ מהאגודה, הוחלט ע"י ועד ההנהלה להישאר בהיקף ההשתתפות המקורי – 80,000 ₪.

החלטת מועצת חינוך לממן 20,000 ₪ עבור בניית גן נעשתה ללא סמכות ולדעתי בחוסר אחריות, בהיעדר מקורות כספיים לכך, אבל היא התקבלה במסגרת המועצה וללא תיאום ובוודאי שלא בהסכמת האגודה הקהילתית.

7. כדאי לציין כי באופן דומה נהגה מועצת החינוך כאשר החליטה לפני מספר חודשים להחזיר להורים סך של יותר מ-100,000 ₪ (ככל הידוע לי), לכאורה בגין סגירת מערכת החינוך בגל הקורונה האחרון, אלא שהמערכת כלל לא נסגרה והמשכורות ומרבית שאר ההוצאות המשיכו להיות משולמות. זאת בשונה מהמצב שהיה בגלי הקורונה הראשונים בהם שילמה המדינה חל"ת, החזרים ומענקים. החזר זה גרם לחוסר תקציבי קשה שתאגיד החינוך נאלץ להתמודד איתו לאורך כל השנה ומקשה מאוד על התנהלותו.

8. כדאי גם לדעת כי מאז הקמת תאגיד החינוך ועד השנה האחרונה, הצליחו מנהליו לסיים כל שנה באיזון ואפילו בעודפים (שיועדו להשקעות והון עצמי), כל אחת משנות התקציב.

החלטות אלו גרמו לראשונה, לגירעונות תקציביים של התאגיד ועל מי שהחליטו אותן למצוא מקורות לכיסויים, כפי שנקבע בהסכם הקמתו.

9. כדאי לדעת, תקציב מערכת החינוך גדול פי 3-5 מזה של האגודה הקהילתית!

האם נפתרה תעלומת כ"ד יורדי הסירה?

כתריאל יפה ז"ל קפטין "ארי הים"

ואלה עיקרי הדברים שכותב דני:

מה שעולה מהדו"ח המלא הוא שכוח ימי צרפתי יצא ב-18 במאי 1941 בבוקר מאזור ביירות לאזור טריפולי וכלל 3 צוללות ועוד כמה אוניות שטח. זה בדיוק הזמן שבו "ארי הים" היתה בשיוט בדרכה לטריפולי.

מהנתונים של אחת מתוך שלוש הצוללות, עולה שהיו עליה שני מקלעים 8 מ"מ.

תחקיר משרד הבטחון מלמד שחלק מהגופות שנפלטו לחופי טריפולי היו פגועות ירי, דבר שמעיד לכאורה על תקרית ירי עם "ארי הים".

עוד נתון חשוב הוא טיבו של חומר הנפץ שהיה על "ארי הים". בדו"ח משרד הביטחון כתוב שסוג חומר הנפץ שנשאה ארי הים לא היה ידוע, אולם יש עדות על כך שחומר הנפץ על הסירה היה מסוג טון שהוא רגיש למכות ושפשופים ויש על כך עדות של אליהו סחרוב שהוא האיש אשר הביא את חומרי הנפץ לתחנת הכוח בחיפה ערב הפעולה.

מתוך העובדות הידועות לנו, מסתמן התרחיש הבא:

ארי הים יצאה לדרכה באיגוף רחב לכיוון טריפולי ב-18 במאי 1941 בבוקר במגמה להגיע לחוף בית הזיקוק מכוון מערב בשעות הערב המאוחרות. באותו יום בבוקר יצא כוח ימי צרפתי שכלל 3 צוללות ועוד כמה ספינות שטח מביירות צפונה כדי לקיים תרגיל ימי מול חופי טריפולי.

סוף בעמוד הבא

דני יפה 80 פלוס, בנו של הקברניט כתריאל יפה ז"ל שאבד במצולות על סיפונה של הספינה "ארי הים" עם 23 לוחמים נוספים (בהם קצין בריטי), שנשלחה למשימה סודית שנועדה לחבל במתקני הזיקוק של נמל טריפולי בלבנון (תחת שלטון וישי הפרו נאצי) אשר שרתו את ספינות המלחמה של מדינות הציר). הקשר עם הספינה אבד, היא לא הגיעה ליעדה וגורלה לא נודע עד היום. דני, שהיה תינוק בעת שאביו נעלם במצולות, הגיע לאשדות עם אימו פניה ואחותו תמר בזכות דוידקה נמרי סגן מפקד הפלמ"ח ומראשי עליה ב' התחנך כאן במשך 11 שנים (בכיתה של ברוריה ויואב) ושומר עד היום קשרים עם עם בני כיתתו באשדות. לאחר מכן הכירה אימו בן זוג חדש והמשפחה עברה לירושלים.

חרף מרחק שמונים השנים שחלפו מאז הארוע, דני, בשקדנות אין קץ, ממשיך כל העת לחפש אחר ממצאים שישפכו אור על הפרשיה העלומה. לאחרונה איתר דני בארכיון הצי הצרפתי שורת מסמכים, ובימים אלה הוא מפרסם תוצאות תחקיר שערך, שאפשר שמקרב אותנו אל פתרון התעלומה.

האם נפתרה תעלומת כ"ד יורדי הסירה - סוף

אין מסמך צרפתי המאשר את התרחיש הזה כיוון שהצוללת Souffleur טובעה על ידי צוללת בריטית ב-25.6.1941 מול חופי ביירות ויומן המבצעים שלה אבד עמה. מצד שני אין שום תרחיש אלטרנטיבי לתרחיש הנ"ל המתיישב עם העובדות הידועות, ולכן המסקנה היא שככל הנראה זה התרחיש שקרה בפועל. דני העלה את ממצאיו לאתר וויקיפדיה על תקן 'השערה' משום שאין כאן הוכחה חותכת, אך בתוך תוכו הוא משוכנע שכך היו פני הדברים.

ערך אבנרון

הצוללת Souffleur פגשה את ארי הים בדרכה לטריפולי וירתה עליה כיוון שהיא נראתה לה כלי שיט חשוד. חלק מהכדורים פגעו בלוחמים וחלק פגעו בחומר הנפץ מסוג טון הרגיש למכות ושפשופים שהיה בסירה וגרם לפיצוץ הסירה. אנשי הסירה נהרגו במקום מהירי והפיצוץ. חלק מהגופות נסחפו לחופי טריפולי ונמצאו שם בתחילת יוני. החלק האחר אבד בים.

ארוע בית המכס העליון

תראה אותו, תאמר לו שמצאנו בונקר עם מאות מוקשים, ביקש. תוך כדי שהוא צועד, ביקש המ"כ שאצטרף אליו. אמרתי שאסור לי לעזוב את מכשיר הקשר. תוך שסייעתי לו למלא את מימית המים, הבחנתי שידיו רועדות. הוא סגר את פקק המימיה והתקדם לעבר הבונקר. עקבתי אחריו במבטי, מתלבט אם למלא את פקודתו או להשאר במקומי כפי שהורה לי המ"פ. בתוך שניות נבלע גימיל בתוך בונקר הבטון. לפתע נשמע פיצוץ. האדמה שמתחתיי רעדה ופטרייה אדירה אפורה-שחורה זינקה אל על לגובה של מאות מטרים. הונפתי באויר, התגלגלתי גלגול מלא וגבי נחבט בכביש האספלט. שכבתי שם המום כאשר מטר אבנים גדולות וגושי עפר יורד עליי. הבנתי מיד שמטר כזה עלול לחסל אותי. זינקתי ורצתי ברגלים רועדות לעבר בית המכס הנטוש. נכנסתי פנימה ונצמדתי לקיר. הבניין התנוודד והיה נדמה שעוד רגע יקרוס. 'מה קרה?' זעק לעברי המ"פ. הצבעתי לעבר מכתש שחור שנפער בשדה והעלה עשן אפור, וסיפרתי לו על חיילי פלוגתנו שעבדו שם בהוצאת מוקשים מהבונקר. בתוך רגעים הגיעו עשרות קצינים וחיילים שהביטו בעיניים קרועות מתדהמה לעבר המכתש. דממת מוות השתררה במקום. תוך כדי סריקה נתגלו שאריות בשר וציוד צבאי תלויים על העצים או מפוזרים על האבנים שבצידי הכביש. בסיום הסריקות הסדרה הפלוגה בשלשות אז התברר שחסרים 11 לוחמים ומפקדים. בלילה נשלחתי עם עוד חייל מהפלוגה להעביר את שרידי חברינו החללים לחדרי המתים של בית החולים רמב"ם. תשעה מתוכם, שלא ניתן היה לזהותם, הועברו לקבר אחים בנהריה. טר"ש אברהם בסון נקבר בקריית שאול ועובדיה זנדני נטמן בחלקה הצבאית של הר הרצל.

עובדיה זנדני ז"ל

ב-15 ביוני 67, חמישה ימים לאחר תום קרבות מלחמת ששת הימים ברמת הגולן, נשלחו בשעות הבוקר טירוני פלוגה ד' של גדוד 13 גולני לאסוף נשק ותחמושת מהמוצבים שנטש הצבא הסורי באזור בית המכס העליון. לפלוגה לא נלוו כוחות הנדסה ולא ניתנו הנחיות לגבי הטיפול בתחמושת. כוח של 11 לוחמים נכנס לתוך בונקר תת-קרקעי מדרום לבית המכס העליון. לאחר שהחיילים עבדו זמן מה בבונקר ארע פיצוץ אדיר וכל החיילים נהרגו.

בין ההרוגים היה טר"ש **עובדיה זנדני** ממושב ינון, קרוב משפחתו של עופר זנדני מאשדות מאוחד (עופר היה בן חמש בעת שעובדיה נהרג ולא נותר לו זכרון ממנו). על נסיבות הארוע ששנים הועלם מידיעת הציבור, כתב לימים הסופר **משה גבעתי**, אף הוא טירון פלוגה ד' שאך בנס ניצל מגורל דומה. להלן עדותו של גבעתי: "בית המכס העליון רמת בגולן. 15 ביוני 67. ישבתי כשגבי שעון על חומת בטון של בית נטוש מתקופת המנדט הצרפתי. המבנה ההרוס בחלקו, ניצב מטרים ספורים מצפון לצומת. מסביב היתה אוירה פסטורלית שעה קודם יצאנו כל חיילי פלוגה ד' גדוד 13 במשאית ממחנה צבא באזור קונייטרה לצומת בית המכס העליון, כאן ריכזו אותנו המ"פ והסביר שהוטל עלינו לסרוק את המוצבים הנטושים באזור הצומת, לאסוף נשק ותחמושת שלל ולהעמיסם על משאיות. המ"פ הורה לי להיות בהאזנה לקשר הפלוגתי ולהיות אחראי לנקודת המים. אחרי תדריך קצר והתארגנות החלו הכוחות לסרוק את המוצבים הנטושים של הסורים ואת השטח שביניהם. עד מהרה נשארתי לבד ורק ציוץ הציפורים נשמע.

בעודי שרוי בנים לא נים נזכרתי בכל מה שחווייתי בתקופה האחרונה. חבריי במוצבים מסביב עסקו בהעמסה מאומצת של נשק ותחמושת סובייטים בכמות עצומה. 'חייל קום, מה אתה ישן?' מעלי ניצב המ"כ רב"ט גימיל אהרון. 'איפה המ"פ?' שאל. 'אני לא יודע' השבתי, 'הוא הלך לכיוון מערב'. 'אם

ארוע בית המכס העליון – סוף

חגיגה מוסיקלית כזו

חגיגה מוסיקלית כזו כבר שנתיים לא היתה ביום חמישי הוזמנתי במסרון אישי, לסיום שנה של האולפן למוזיקה עמק הירדן בבית גבריאלי, וכך כתבתי לנירה ספיר מנהלת האולפן:

נירה שלום, אנסה להעביר לך את התרגשותי מערב סיום האולפן למוזיקה:

הרכבים ושיתופי פעולה מרתקים, הקפדה נהדרת על המוזיקה, הקטעים בעיבודים מעניינים.

הערב זרם והיה מתוקתק. היתה חשיבה על פרטי פרטים, כמו להודות בסוף כל קטע למורים המלמדים. המצגת היתה מאירת עיניים, נתנה כבוד למורים למעבדים, למעבדות ולמלחינים.

והפיקים!!! מעוררי התרגשות. עילי שניגן רחמנינוב, הרכב מקהלת פעמון הבוגרת עם הרכב פופ רוק, עידו בר-נוף בגיטרה בס שעוד מעט שוב אדבר עליו. והערך המוסף: מה כל הנהדר הזה תורם לנוער, להורים, לקהילה.

מאשדות איחוד השתתפו:

עידו בר נוף כתה י"ב. שניגן בכישרון מתפרץ בגיטרה בס עם חברי תזמורת מלווים כשהוא הסוליסט, התנועע על הבמה בחן אדיר ובהומור שזכה לתשואות רמות מהקהל.

נטע קיים כתה ט'. שרה במקהלת פעמון הבוגרת. קול מהשמייים. התמוגגתי.

עמרי שטיינדל כתה ו'. מנגן בסקסופון, כמו יונתן אביו. נגן מבטיח.

שילחו את ילדיכם לאולפן למוזיקה לנגן – יקר אבל שווה עם המון עם ערך מוסף.

אני שלחתי את ילדי ואתם נהנים היום מהפרי הנהדר – יותם בארי.

בתודה גדולה לנירה מנהלת האולפן למוסיקה ומחול, ולעידן ראש המועצה המכיר בחשיבות המוסיקה בחיינו.

שרה בארי

אף שפטריית העשן שהתרוממה נראתה בכל אזור הצפון, לא נאמרה מילה אחת באמצעי התקשורת, כמנהג אותם ימים. גם למשפחות החללים לא נמסרו פרטי האסון ושמים של ההרוגים הונצח באתר אחר של גולני ברמה"ג. שמועות עברו מפה לאוזן. חקירת מצ"ח לא הצליחה לקבוע נחרצות את הסיבות לפיצוץ, האם הסורים מילכדו את הבונקר או שמא אחד החילים טיפל במוקשים בחוסר זהירות. כך או כך, התברר ששלחו חיילים למשימה ללא תדרוך מתאים. כמעט מיותר לציין שאיש מבין המפקדים לא נתן על כך את הדין.

מאז האסון עמד מתחם בית המכס העליון נטוש. ב-2012 רכש היזם ליאו גלזר את השטח, במטרה להקים במקום מלון בוטיק. גלזר יצר קשר עם זאב שרון ומשפחות ההרוגים, והציע להקצות מקום ולסייע בהקמת פינת הנצחה לנופלים. לצוות ההקמה חברו זאב, מיכל (אחותו של עובדיה זנדני) והמ"פ ב'יה. 11 עצי אלון הגליל ניטעו לאורך הכביש, ובסמוך לכל עץ הוצב עמוד עם שם הנופל ותמונתו. ליד עץ האקליפטוס הגדול הוצבו ספסלי אבן שבהם יוכלו מבקרים במקום לשבת ולקבל הדרכה, ובסמוך יוצב גלעד עם אבן בזלת ופסוק מספר מלכים, המתאר את עלייתו של אליהו הנביא בסערה השמימית: "וַיְהִי, הִנֵּה הָלָכִים הַלֹּךְ וְדָבָר, וְהִנֵּה רָכַב-אֵשׁ וְסוּסֵי אֵשׁ, וַיַּפְרְדּוּ בֵּין שְׁנֵיהֶם; וַיַּעַל, אֵלֵיהֶם, בַּסַּעֲרָה, הַשָּׁמַיִם" (מלכים ב', ב', י"א). זאת בנוסף לשלט שיספר את סיפור המעשה ועמדת מסבירן בשלוש שפות.

גבינות, נחשים וכל השאר

והמבוגרים יושבים סביבו שגרמו לי לרצות להתגייר, אבל זה קרה". תהליך הגיור ארך שנתיים, במהלכו פגשה את מי שיהפוך לבעלה. הם נישאו כדת משה וישראל ונולדו להם בן ובת, אך הרצון לעלות לישראל לא הרפה וב-2008 הם ארזו מזוודות, עזבו חיים נוחים בדרום אפריקה והגיעו לאפיקים במסגרת 'בית ראשון במולדת'.

כדי לקיים את משפחתה, נאלצה בר לעבוד במספר עבודות כמו גן החי בבית זרע, הבית הסינטי באפיקים ועוד. בהמשך השתלבה במפעל לעיבוד יהלומים בטבריה (כפריס), תחום אותו הכירה היטב מדרום אפריקה שם עבדה במקצוע שבע שנים. מעבר לביזנס, היא ינקה לדבריה את החום והאהבה של הטבריינים וכל אימת שנוצרה בעיה, היתה נועצת ברב המקומי, שבין השאר, המליץ לה על שינוי השם ל מ-ברלי לבר. לאחר שהתגרשה הכירה את יואש שדה, בן אפיקים, שהוא היום בעלה (לזוג בן משותף), והחיבור בין בר ושדה מסמל עבורה בצורה מדויקת את האופי שלה כאשת טבע, עם אהבה לחיות.

גבינות על הדרך

"כיהלומנית לא דמיינתי שאעשה אי פעם גבינות", מספרת בר, "אלא שבעלי רצה שאחפש עבודה בקיבוץ כדי שאוכל לעבוד קרוב אליו, ואז חברה שלי המליצה לי על עבודה במחלבה המקומית. התחלתי כעוזרת של מנהלת המחלבה, שאחרי חודש נטלה חופשת מחלה ונשארת לי לעבוד לבד. זה היווה אתגר עבורי, ומדי ערב הייתי חורשת את האינטרנט בחיפוש רעיונות כיצד לייצר סוגים חדשים של גבינות. התחלתי עם גבינות פשוטות-הכנה כמו גבינות הולנדיות שמבושלות במי גבינה, ולאחר שצברתי מעט ניסיון התחלתי לייצר כמה גבינות מקוריות משלי, לאחת מהן קראתי 'עמק הירדן' ולשנייה 'הר השולחן' על שם מקום שנמצא לא רחוק ממקום הולדתי בקייפטאון, ואלו הפכו לגבינות הדגל שלי. יואש בעלי היה שפן

המשך בעמוד הבא

"כשנולדתי היה משטר אפרטהייד בדרום אפריקה", מספרת בר (לשעבר בברלי) שדה מאפיקים, כאשר אנחנו נפגשים בבית הקפה 'חלב ודבש' אותו היא מנהלת כעסק עצמאי תוך שנותנת דרור ליצירתיות הקולינרית שלה בצורת גבינות ייחודיות. "באותן שנים בהן הגזענות שלטה במדינה, המשטר דגל בהפרדה גזעית ואסר בין השאר על נישואים בין גזעיים. יתרה מכך: אנשים בני גזעים שונים נמנעו מלהסתובב יחד ברחוב, מתוך חשש שהמשטרה תעצור אותם". לאור המציאות הבלתי אפשרית החליפה אימה של בברלי את תעודת הזהות שלה במשרד הפנים לתעודה 'לבנה' וכך עברה לכאורה את הבדיקה, אלא שהגנטיקה לא שיחקה לטובתה והיא רכשה את צבע העור השחום של אמה של סבתה.

במצב זה החליטו הוריה של בר לשלוח אותה לחיות אצל סבתא שגרה בשכונה מעורבת, וכך יצא שעד גיל 18 היא חייתה אצל סבתה כאשר את ההורים היא מבקרת רק בסופי שבוע. ב-94 אמרתי לסבתא שאיני מאמינה בישו. לקחו אותי לכוומר כי חשבו שנכנס בי שטן בגיל עשר ברחתי מהכנסיה הביתה ועד היום לא דרכתי שם בשום מקום.

"בשנות השמונים הגיעה סבתא לביקור בישראל מטעם הכנסייה", ממשיכה בר, "וביקרה באתרים הקדושים לנצרות, וכאשר חזרה סיפרה לי בהתלהבות שישראל היא המקום הכי יפה בעולם ושאתי חייבת לבקר שם". דבריה של סבתה נגעו לליבה וב-1994 כשהיא בת 20, עלתה בר על מטוס והגיעה לישראל כדי להתנדב בקיבוץ.

את תקופת ההתנדבות עשתה בעין חרוד ונכבשה מיד. "התלהבתי מכל דבר" היא נזכרת. "מהאנשים ומהחום שקיבלתי. היו אז הרבה מתנדבים בקיבוץ שבאו והלכו, אבל אני נשארת. זה היה משהו מיוחד בשבילי".

גם לאחר ששבה לדרא"פ, הגעגועים לישראל וליהדות לא הרפו ממנה, ואז היא מחליטה להתגייר. "אני לא יודעת אם היו אלה הנרות שמדליקים בשבת או השולחן שכל הילדים

גבינות, נחשים וכל השאר - המשך...

הלוכדת בפעולה צילם אבנר רון

אלא שגבינות ובית קפה הם רק פן אחד באישיותה התזזיתית של בר, שמוכיחה שהיא כנראה הגבנית הטובה שבין לוכדי הנחשים ולוכדת הנחשים הטובה שבין הגבנים (ואגב, נחש אינו אוהב גבינות) ולאחר שנים שבהן לא היה בעמק לוכד נחשים קבוע ומסודר, יש היום באפיקים, בית זרע, אשדות יעקב ועוד קיבוצים בעמק ומחוצה לו, כתובת ללכידת 'אורח' בלתי קרוא, שחדר לחצרך או למשכנך הפרטי. בלא התראה מוקדמת, כי זאת לדעת: הריגת נחש, ולא משנה איזה, נחשבת על פי הדין הפלילי לעבירה, שבגינה צפוי ההורג לעמוד לדין; ולכן אין דבר פשוט מלצלצל ל-בר שזמינה עשרים וארבע שבע, לשמור קשר עין עם הזוחל עד שהיא תגיע, תלכוד אותו בדרך אלגנטית, ותשחררו לטבע. זה קורה לאחרונה די הרבה באפיקים, שם מוקמת בימים אלה שכונת מגורים חדשה, שיושבת על בתי גידול של נחשים, שמחוסר מוצא אחר, העתיקו את מקומם בלא כוונה רעה, אל סביבת האדם.

המשך בעמוד הבא

הניסיונות, ונתתי לו לטעום את כל מה שהכנתי לפני שהצעתי את זה ללקוחות. לפני כשנה וחצי רכשתי את העסק מהקיבוץ, והיום אני מנהלת את המחלבה ואת חנות הבוטיק "חלב ודבש". כעוסק מורשה עם אישורי כשרות. הקורונה אמנם פגעה בי, כי איבדתי את כל המבקרים מבחוץ ואת התיירים, אבל אני אופטימית, וכשאני מגיעה בבוקר למחלבה עם שמחה בלב זה עושה לי את היום."

איך את מצליחה להספיק הכל?

באופי שלי אני מאד מאורגנת ויעילה: אין זמן לחברים, לפאבים. אני בן אדם פשוט שלא עושה גבות, לא מתאפרת, לא הולכת למספרה, לא צבע לשיער, לא בוטוקס. אפס שקל השקעה.

צילום שרון צור ידיעות טבריה

. צילום: אבנר רון

גבינות, נחשים וכל השאר - המשך...

מהישוב. הכל נעשה בעדינות וברגש. בר, בניגוד לסנדלרים יחפים, מעולם לא הוכשה והיא רואה בעבודה זו שליחות.

מדוע?

דעות קדומות מביאות אנשים לחשוב הם חייבים להרוג נחש, כי לדעתם הוא יצור מסוכן. זה לא נכון!! נחש הוא בטבע שלנו, ויש סיבה שהוא פה. בלי נחשים תהיה לנו עליה דרמטית באוכלוסית החולדות, שמתרבות בקצב מטאורי. נחשים נכנסים לכל מקום מוזנח ובכך ממלאים תפקיד של סניטר ולכן אסור לחלוטין להרוג אותם, אך לצערי זה קורה יתר מדי בגלל חינוך קלוקל וחוסר ידע.

אברון

איך הגעת לתחום הנחשים?

בר: בגלל שגדלתי אצל סבתא בקייפטאון הייתי צריכה לנתב את המרץ הבלתי נדלה שלי למשהו שאני אוהבת לטובת הנפש. בתור ילדה נהגתי להסתובב בטבע לבד, לאחר שעות בית הספר, וזה הביא אותי להתיידד עם כל דבר שזז, כולל ג'וקים חרקים, צפרדעים, זוחלים וכמובן נחשים. הראשונים שלכדתי היו נחשי עשב ובהמשך גם נחשי מטבעות ונחשי מים במטרה לעקוב אחר הפעילות. ולא. אני לא זוכרת פחד. למרות שנחש הוא לכאורה יצור נטול רגשות, יש לו תבונה ויכולת להכיר ריח של בן אדם מסוים, ועל כך יש תאוריות שונות.

אפשר לאהוב נחש?

איזו שאלה? יותר מכלב. כשאתה מחזיק נחש בכלוב הוא הופך לחיית מחמד. הוא מרגיש את הדופק, את פעימות הלב. יש שעות שאני מול הטלויזיה, רואה סרט, והנחש שוכב עליי מבלי נוע. מתמסר בלי תנאים. יש נחשים שהם מטבעם רגועים ואפילו אדישים, ויש נחשים עצבנים בגלל שמשהו עשה לו משהו.

מכיוון שבציבור יש רתיעה מנחשים, אני מקיימת סדנאות לילדים ומבוגרים במטרה לגמול אותם מהפחד הבסיסי. עם ילדים זה עובד לא רע. הם מתים על נחשים.

בביתה הפרטי הקימה בר 'חדר נחשים' הבנוי כלובים כלובים (כולל אינקובטורים עם מצלמה...) כאשר כל אחד (ואחת) זוכה למנת מזון ראוייה שתעניק לו 20 שנות חיים לפחות. איך מבדילים בין נחש לנחשה? פשוט מאד: נקודה בטוסיק.

בר שדה היא לוכדת מוסמכת של נחשי-בר והיא בעלת רשיון מטעם רשות הטבע והגנים. יש לה ציוד מתאים ומרגע קבלת הקריאה לטלפון הפרטי שלה **054-9752900** היא נערכת בתוך דקות, תוך שהיא מבקשת מהמודיע לשמור קשר עין עם הנחש. לעיתים כרוכה הלכידה בקידוח או חפירה, אבל התוצאות עד כה מושלמות. לאחר שהנחש נלכד, הוא מוכנס אחר כבוד לקופסת פלסטיק שקופה ומשוחזר לטבע במרחק מה

נשיר קציר / אביגיל מגידנה גרוס

מה קוצר לו אדם בְּחַיִּיו?
נְדִיבוּת שְׁזָרַע וְשִׁבָּה אֵלָיו
מַעֲשִׂים טוֹבִים שֶׁפָּזַר בְּדַרְכֵּי
שָׁבִיל שֶׁסָּלַל בְּדַמְעוֹת וְחִיּוֹכִים
וְגַם אִם הָכֹה הָרוּחוֹת בְּשָׂדוֹתָיו
הַמְּשִׁיךְ לִנְגֵן תָּנוּ אַחֵר תָּנוּ
מה קוצר לו אדם בְּחַיִּיו?
אֶהְבּוֹת שֶׁאֶהָב וְצִחֻק וְלֵדִיו

שפה – זה כל ההבדל - יונתן אלתר

שוקולד וגלידה, גם אוהבים ציפס עם קטשופ ומיונז. הזוג שהתארחנו אצלו אמר גם "הממשל בהולנד מושחת להחריד, הם יושבים כבר יותר מידי זמן בשלטון ועושים דברים אסורים"

זה מעניין לחשוב שמה שמבדיל בינינו, זה בעיקר שפה.

האמת שאני רואה שמה שמבדיל גם בין כל מי שמדבר עברית זה השפה....

**"הזמן קצר
והאהבה מרבה"**

אלה אור ז"ל | נספתה באסון נחל צפית

קייטנת איל"ן

לכל קהילת אשדות,
רוצים לומר תודה גדולה על תרומתכם
למען קייטנת איל"ן שתתקיים בחודש יולי.
נקיים עוד ארוע התרמה ביום ששי הבא
ליד הכל-בו.
ניתן לתרום אצל אתי במזכירות.

תודה, בשם חברת הנעורים, המדריכים,
אמנון וסמדר

ביקור בהולנד. הכל מאד ירוק, היערות, השדות, הפארקים עם העצים בני עשרות (מאות?) שנים, המטפסים על החומות שבצד הכביש. הגינות הפרטיות מטופחות למשעי – שיחים ועצים גזומים במדויק, פרחים גדולים שאני לא מכיר פורחים בוורוד, אדום סגול או כחול, תעלות מים ירקרקות. הכל, ממש הכל, מטופח ונקי עד כאב בעיניים.

הילדים, הנשים והגברים – דומים לנו (קצת יותר גבוהים) ויחד עם זה הם מדברים בשפה מוזרה.

אני תוהה איך זה שבכל מדינה אנשים מדברים בשפה אחרת. איך זה קרה שאנחנו קוראים לפרי הזה **תמרים** וההולנדים קוראים לו **דָּתָא** data, השכנים שלהם בצרפת קוראים לו **רֶאנְדֵּבו** Rendez-vous ואלו שבגרמניה קוראים לו **תֶּרְמִינֶה** Termine.

אנחנו קוראים לרקיע **שמיים** וההולנדים קוראים לוכט **Lucht** השכנים שלהם בצרפת קוראים לו **סֵייל** Ciel ואלו שבגרמניה קוראים לו **הִימֶל** Himmel.

אני אומר "אני אוהב אותך" וההולנדים לאותו רגש אומרים **אִיק הָאוד נְאֵנְה** Ik houd van je the השכנים שלהם בצרפת אומרים **ז'טס** Je vous aim ואלו שבגרמניה אומרים **אִיש לִיבֶה דִיש** Ich liebe Dich.

שמות המקומות נורא ארוכים. למשל אנחנו התארחנו ברחוב **goldschmidtsstraat**, בעיירה שקוראים לה **Nijkerkerveeen** קשה לזכור. (האמת, גם אשדות יעקב איחוד זה ארוך, בטח להולנדים).

ויחד עם כל ההבדלים האלה, נוכחתי שוב, שאנשים הם אנשים, גם הם עושים הליכת בוקר, אחרים הולכים בערב. גם הם יוצאים עם הכלב פעמיים ביום, אוהבים סטייק עם כוס יין, אוהבים לקנח את הארוחה עם קפוצ'ינו עם הרבה קצף, גם הם אוהבים לעשות קניות, קונים פרחים לבת הזוג. עושים סקס, גם הם אוהבים מתוק, אוהבים

מכתב גלוי למזכירת אשדות

הנדון: טיפול בחתולי אשפות המתרבים

מאת עמליה דיין בת-ארי- חברה ותיקה בקיבוץ

לפני יותר משנתיים נדמה לי, פניתי למועצה האזורית בעניין המוני החתולים המתרבים ללא הרף. יש חוקים במדינת ישראל שהם נוגדים כל הגיון. מצד אחד חלילה להרוג אותם או אפילו לנסות לטַןְסָר אותם למקום אחר. מאידך בהעדר אמצעי מניעה הם לא מפסיקים להתרבות וכך יושבים בהמוניהם על-גב פחי האשפה ומפזרים את תכולתה לכל עבר; או שמתרוצצים בגינות, חופרים בתוך האדניות ומקלקלים את שתילי הפרחים ששותלים החברים. בחורף, כאשר קר מאוד הם מחפשים מקום להסתתר מפני הגשם והקור ומתיישבים בתוך הקלנועיות של החברים והחברות, מלכלכים ברגליהם המבוצבצות את הספסל של הקלנועית, לעיתים מתיישבים מתחת למכסה המנוע החם, שזה עתה דמם (כשחבר חוזר הביתה מנסיעה). קורה לא אחת שחתול אשפות נגרס למחרת בבוקר כאשר החבר מניע את מכוניתו ומתכוון לנסוע לעבודתו. בסיכום, לחתולים יש חיים קשים וגם למי שרואה אותם נאבקים על כל פרור של אוכל. אז מה עושים? בזמנו כשפניתי למועצה, עידן גרינבאום שלנו הסביר לי שהמועצה הקציבה סכום מסוים עבור תפיסת החתולים ועיקורם או סירוסם, למרות ששר

החקלאות הקודם ביטל את הקצבת משרד החקלאות לעיקור חתולים. אבל...הוסיף עידן: "מכיון שאיננו יכולים להקציב כלל- כך הרבה כסף. סיכמנו שאנחנו נשים מחצית מהסכום והקיבוץ שמעוניין יוסיף גם הוא חצי מהסכום הדרוש עבור עיקור חתולי קיבוצו". באשדות החליטו אז שאין כסף ולא עיקרו את חתולי הקיבוץ. מאז, כבר כמה שנים לא עשו מבצע כזה, (למרות שבקיבוצי העמק האחרים נעשים מבצעי עיקור/סירוס כאלה). אז אולי עכשיו הגיע הזמן לבדוק שוב את הנושא הזה. להזכירם שהיו אצלנו מקרי כלבת ואצלנו לפני שנתיים או שלוש שנים, הכלבה שהיתה לי, קיבלה מספר חיסונים.

אגב : אני ובתי יעל, לא רק מדברות ומנסות לשכנע, אלא כיוון שליבנו לא עומד ולא פועם בקצב הנכון, כשאנחנו רואות חתולה שדופה, מתאמצת להניק את גוריה האומללים ומשאירות לה לפחות כלי עם מים (פעם הברזים טפטפו "חופשי". היום כולם מאוד מודעים וחוסכים. יעל עוד עולה עלי ברחמיה הרבים: לפני שנה היא לקחה את החתולה השדופה הזו לרופאה וטרינרית כדי שתַעַקֵר אותה ולא תצטרך להיות שוב במצב קשה כזה. השנה היא לקחה 2 גורים מתוך 5-6 או יותר שהתפתחו מאותה המלטה. ושוב העבירה אותם לאותה רופאה לסירוס. (אגב סירוס יותר זול מעיקור).

אבל... היא לא יכולה לממן את עיקורם/סירוסם של כל חתולי "אשדות – יעקב אחוד רבתי" לדעתי הגיע הזמן שהקיבוץ יעשה מאמץ כדי שהחתולים בקיבוצו יעברו את הטיפול המתאים, כדי שסוף-סוף יִרְוּחַ לכולם ושלא נתעורר עוד שנתיים ונהיה מיעוט בתוך קהילת חתולי רחוב ואשפות....

בהמון תודה ובשמם של חברים רבים :

עמליה דיין בת-ארי ויעל דיין

מי ומה באשדות

זהו גשר הכביש בנהריים, כפי שצולם בשלהי שנות העשרים של המאה שעברה. (מעליו 'הבית האדום'). פיצוץ הגשר נעשה בלילה של ה-23.4 בידי הירדנים בעקבות הנחת חומר נפץ בקשתות 4-5 מצד ימין. עדות על כך מצויה בספרו של זאב כחל "סכרים בפרץ" שם הוא כותב שהדי הפיצוץ הגיעו עד טבריה. באותו לילה היתה כוונה לפוצץ גם את גשר הרכבת אלא שבגלל טעות בחיבור הסוללות הגשר ניצל. כעבור שבועיים, ב-14.5.48 פוצץ גשר הרכבת בידי צה"ל.

המשך בעמוד הבא

שפע ברכות: לפני כמה ימים שמה בידי "זקנת העדה" **רינה פלג** את הפתק הבא: 1. כמה ימים **עאטף** לא עובד. מגיע לו מזל טוב לנשואי בתו - האדם מחזיק את חדר האוכל. לישני וכל הצוות ברכות ותודה. 2. כמי שמשתמשת תדיר בשרותי **מחסן הבגדים והמכבסה** - תודה למסירות ולנעימות של הצוות. ואחרונה חביבה: **לעדה לשם** מחלקת הדואר, שעושה עבודה שקטה ויעילה עשרות שנים. יישר כח.

מנהלת הקהילה עמדה על מילתה מהעלון שעבר, והדשאים מתחילים אט אט להוריק. מי שעוד נהנה מההשקיה המחודשת (ראיתי זאת במו-עיניי) הם כלבי אשדות, בעיקר הגדולים, שמסתערים על המתזים ושותים מהם בכל פה.

ידיעה במעריב מ-14 יולי 1976: אנשי אשדות יעקב איחוד התלוננו על פריצת סכר העפר בנהריים במשטרת טבריה כנגד מרכז משק גשר שנתפס 10 ימים קודם שעה שניסה לפרוץ את הסכר. למחרת ניסו אנשי אשדות לשאוב את שארית המים שנותרו באגם ולהשקות את הכרם. חמישה מאנשי גשר הופיעו במקום ומנעו בכח את שאיבת המים ממי המאגר. אנשי אשדות חזרו ופנו למשטרה והתלוננו על המעשה הנוסף יו"ר המועצה האזורית יונה רוזן זימן אליו את נציגי שני הקיבוצים והציע פשרה. אשדות הסכימה גשר דחתה. מקורות הצדיקה את פעולת אשדות בכך שמנצלת יותר מי ירמוך ופחות מהכנרת.

מי ומה - המשך...

הערות נוספות:

גיזום העצים נעשה בעונה חמה מדי.
לא לומדים לקח משגיאות העבר
שיחים שהיו תחת העצים שנגזמו, סובלים
נורא

סוף בעמוד הבא

מגרש הטניס שלנו (הקרוי על שם תורם כלשהו) ידע ימים יפים בתקופתם של יעקב צפריר ז"ל, דותן אלתר ועוד כמה. לאחר מכן אירח המגרש בחסות המועצה, דור צעיר ומבטיח של צעירים מקומיים (האחים יאיר ואסף פאר) והתקיימו חוגים פעילים ומאומנים לבנים ובנות. ואילו עכשיו, מה שנותר מהמתחם היא, רשת היקפית (במצב סביר) מתקן שקי-קקי חסר תכלית, שלט עם שם של מאמן כלשהו. וכל השאר, פחות או יותר, שממה ושיממון. איך מתקדמים?

בימים אלה מסתיימות העבודות במגרש המשחקים החדש-ישן (המקורה והמוצל) ממערב לחדר-האוכל. אם משווים אותו למתחם הנינג'ה באשדות מאוחד, ההבדל הוא עצום, אבל... אם משווים למה שהיה כאן קודם, זו מהפכה של ממש. אז נתנחם במהפכה הקטנה שלנו...

הערות והארות ששמעתי בעניין המגרש החדש

1. המתקן לא אטרקטיבי. היה עדיף מתקן מהסוג שפורק
2. המיקום בתוך מתחם מוצל, מוצלח מאד
3. אין פחי אשפה מסודרים. הקיימים קטנים מאד ואין פח מרכזי לאיסוף
4. המים ב'קולרי' אינם קרים
5. הילדים לומדים ליהנות מהמשחקים
5. הכי חשוב שזה במרכז הקיבוץ

מי ומה - המשך...

שיר השוק / נעמי שמר

איך נשפכים פלגי שכר כאן
ונהרות משקה קולחים
אבטיחים כהר ההר כאן
על יד גבעות התפוחים.

השושנים יפות פי שבע
מאחרי דוכן הפרי
אבל אנחנו מול השפע
כאן יחפים כסנדלרים.

על כן שתה ואכול ושמח בין
היום צעיר אתה מחר תזקין
כן רק היום בזול ומחרתיים
על הסכין, על הסכין.

השוק מחליף צבעים בלי הרף
אבל קבועים בו המחירים
כשהרוכלים יוצאים לטרף
אז אין חוכמות ואין שקרים

אלינו בוא והתהלך פה
במקלך ובסלך
גדול השוק אין איש מולך בו
כולו שלך, כולו שלך

על כן שתה ואכול ושמח בין...

כאן נסלסל במלוא גרוננו
בחרוזים המזהירים
ולחם עוני זה חלקנו
כי אין שכר למשוררים.

וכשנמות יקברו אותנו
כאן בין חבית ובין בקבוק
כי רק אתמול לשוק הגענו
וכבר הגיע סוף פסוק.

עלון 1580

עריכה ומי ומה – אבנר רון
שער – ברכה פונדק
עימוד עלון – אירית גל
צילום עלון – אתי רון

מתי יסדרו את הבורות בכביש ואת מעברי
החציה?!

העץ הכי אדום במזרח התיכון, ובאשדות
בפרט, הוא **צאלון מצוי** ששפעת הפריחה
הבוקעת בימים אלה מענפיו הסבוכים, לא
מותירה סיכויי תחרות לשום עץ אחר...

אבטיחים רבותי אבטיחים – עובדי הגדי"ש
כיבדו אותנו באבטיחים...

